

UKONČENÍ KLOKÁNKOVÁNÍ

Sezení jsou rodiči udržována a opakována do doby, než dítě samo přestane klokánkování tolerovat – poté se, odmítá pozici, je neklidné (většinou kolem předpokládaného termínu narození dítěte).

Klokánkování nemusí být realizováno v případě nestabilního zdravotního stavu dítěte nebo v případě, že to provoz oddělení neumožní.

ODDĚLENÍ
NEONATOLOGIE

Kontakt:

FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA
ODDĚLENÍ NEONATOLOGIE

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava

e-mail: neonatologie@fno.cz

tel.: 597 371 404

KLOKÁNKOVÁNÍ

INFORMACE PRO RODIČE

CO TO JE KLOKÁNKOVÁNÍ

Klokáňkování je chování nedonošeného dítěte oblečeného pouze v plenkových kalhotkách na obnaženém hrudníku rodiče.

Podstatou této metody je přímý kontakt kůže na kůži mezi dítětem a rodičem a je využíván u nedonošených dětí na jednotkách intenzivní péče pro novorozence jako součást standardní péče.

Metoda klokáňkování byla převzata z tradice jihoamerických indiánů, kde umožňuje přežít mnoha dětí s nízkou porodní váhou bez použití zdravotnické techniky. Poprvé byla použita v Kolumbii v roce 1978.

BENEFITY METODY

Rodiče a nedonošení novorozenci, vyžadující hospitalizaci na jednotce intenzivní péče, jsou odděleni bezprostředně po porodu, což může na obou stranách vyvolat stres.

Metoda klokáňkování pomáhá snižovat stres a má mnoho pozitivních vlivů na zdravotní stav dětí i rodičů:

- buduje významné citové pouto mezi rodiči a nedonošeným dítětem (je spojena s pocitem štěstí a radosti),
- umožňuje časný zrakový a sluchový kontakt, dítě cítí tlukot srdce rodiče, jeho teplo a lásku,
- zvyšuje u matek množství mateřského mléka,
- když je dítě drženo v klokáňkovací pozici mezi prsy, jeho teplota vzrůstá a dítě je schopno si teplotu udržet,
- děti jsou relaxované, stabilní, mohou využívat energii pro růst a mít nižší spotřebu kyslíku,
- během klokáňkování je nižší výskyt epizod bezdeší, děti dýchají pravidelněji,
- vzpřímená poloha těla dítěte má pozitivní vliv na trávení a brání zpětnému toku stravy do jícnu,

- je prokázán blahodárny vliv klokáňkování na temperament, klokáňkované děti jsou klidnější, méně pláčou, lépe reagují na matku a zažívají delší období hlubokého a kvalitnějšího spánku.

KDY S KLOKÁNKOVÁNÍM ZAČÍT

Klokáňkování je vhodné pro všechny stabilizované nedonošené novorozence. Kontakt kůže na kůži by měl začít co nejdříve.

Klokáňkování lze provádět i u dětí na dechové podpoře se zavedenými žilními vstupy, ale vždy se souhlasem lékaře.

Chování dítěte je optimální provádět každý den po dobu 2 - 3 hodin bez přerušení, kdy minimální délka pro jedno sezení je 30 minut. Časté přesuny jsou pro dítě rušivé. Klokáňkování je možno provádět na

Jednotce intenzivní péče pro novorozence i na Stanici intermediární péče Oddělení neonatologie.

Úspěšné sezení vyžaduje spolupráci rodičů a kladné přijetí metody.

Četnost klokáňkování není omežována.

POSTUP PŘI KLOKÁNKOVÁNÍ

Poloha dítěte při klokáňkování je striktně vertikální, kůže na kůži. Dítě je oblečeno pouze do jednorázové pleny. Hlava dítěte je otočena tak, aby jeho ucho bylo na stejné úrovni jako srdce rodiče. Při nedostatečné schopnosti dítěte udržet tělesnou teplotu může mít dítě na hlavě čepičku.

Rodiče by při chování měli být v maximálním klidu, sedět pohodlně, měli by relaxovat, pouze tiše promlouvat k dítěti a jemně se jím dotýkat. Po celou dobu klokáňkování jsou u dítěte sledovány vitální funkce a jeho stav.

V případě nestability či komplikací je dítě navraceno do inkubátoru.

MANIPULACE S DÍTĚTEM PŘI KLOKÁNKOVÁNÍ

- před klokáňkováním je vhodné odstříkat mateřské mléko, jestliže bude klokáňkovat maminka, eventuálně se vymočít,
- neonatologická sestra Vám přisune pohodlné křeslo k inkubátoru či lůžku dítěte,
- umyjte a odezinfikujte si ruce, pohodlně se usadte (vhodná je poloha v pololeže),
- uvolněte si oděv (výhodou je rozepínací košile či halenka), maminkám je doporučeno sundat si podprsenku,
- sestra sejme oblečení z dítěte kromě pleny, případně ponechá na hlavě dítěte čepičku,
- pokud dítě vyžaduje dechovou podporu, přesun dítěte společně s ventilačními hadicemi a infuzními hadičkami na Váš hrudník zajistí sestry,
- sestra upraví ventilační okruhy tak, aby Vás ani dítě neobtěžovaly,
- společně s Vámi upraví polohu hlavy Vašeho děťátka, aby uchem naléhala na kůži přesně nad Vaším srdcem,
- pro komfort maminky i dítěte sestra použije polštář nebo peřinku k zajištění tepla dítěte,
- děťátko může potřebovat pět nebo i více minut ke zklidnění,
- po celou dobu klokáňkování jsou fyziologické funkce a projevy dítěte sledovány sestrou a monitorovány přístroji,
- po ukončení klokáňkování sestra ještě ve Vaší přítomnosti dítě navrátí zpět do inkubátoru a upraví jeho polohu,
- po ukončení klokáňkování znovu odstříkejte mateřské mléko.